EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 4.4.2006
KOM(2006) 154 lopullinen

2006/0056 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS

tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käyttö vesiviljelyssä

{SEK(2006) 421}

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perusteet ja tavoitteet**

Vesiviljely on nopeasti kasvava ala, jolla kehitetään jatkuvasti innovaatioita ja tutkitaan uusia markkinoita. Tuotannon mukauttamiseksi markkinatilanteeseen on tärkeätä, että vesiviljelyala monipuolistaa viljeltävien lajien valikoimaa.

Vesiviljely on aiemmin hyötynyt taloudellisesti siitä, että alueelle on tuotu tulokaslajeja (esim. kirjolohi ja tyynenmerenosteri) ja lajeja, joita ei esiinny luonnonmaantieteellisistä esteistä johtuen jollakin tietyllä alueella. Siksi on todennäköistä, että vesiviljelyala ottaa edelleen käyttöön uusia lajeja markkinoiden tarpeita tyydyttääkseen. Sen vuoksi olisi toimittava maltillisesti ja erotettava toisistaan taloudellinen kasvu ja vieraiden lajien ekosysteemeille mahdollisesti aiheuttamat uhat ennakoimalla ja ehkäisemällä tulokaslajien kielteiset biologiset vaikutukset alkuperäiskantoihin, geneettiset muutokset mukaan luettuina, ja rajoittamalla muiden kuin siirrettävien lajien leviämistä ja muita haitallisia vaikutuksia. Juuri tämä on ehdotuksen päätavoite.

On syytä todeta, että koristelajeina käytetyillä tulokaseliöillä, lähinnä kaloilla, käydään huomattavan laajaa kauppaa, mutta näiden eliöiden pitäminen lemmikkieläinkaupoissa, puutarhamyymälöissä ja yksityisissä akvaarioissa ei kuulu yhteiseen kalastuspolitiikkaan, joten ne jäävät tämän ehdotuksen ulkopuolelle.

Vieraita tulokaslajeja pidetään yhtenä tärkeimmistä luonnon monimuotoisuuden vähenemisen syistä niin EU:ssa kuin yleensä koko maailmassa. Tulokaslajeilla voi myös olla huomattavia taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Tämä kaikki voi haitata EU:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Biologista monimuotoisuutta koskevassa kalastusalan toimintasuunnitelmassa (KOM(2001) 162, osa IV) toimen IX, ”uusien lajien alueelle tuomisen rajoittaminen ja eläinten terveyden varmistaminen”, kohdalla komissio laati perusteellisen arvioinnin vesiviljelyn vieraslajien mahdollisista vaikutuksista ja pyrki edistämään kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) meren eliöiden alueelle tuomista ja siirtämistä koskevien toimintaohjeiden ja Euroopan sisävesikalastuskomission (EIFAC) meren ja makean veden eliöiden alueelle tuomista ja siirtämistä koskevien toimintaohjeiden ja menettelykäsikirjan soveltamista.

Komissio sitoutui lisäksi yhteisön vesiviljelyalan kestävää kehittämistä koskevassa strategiassaan (KOM(2002) 511) antamaan ehdotuksen tulokaslajien käyttöön ottamista vesiviljelyssä koskevat hallinnointisäännöt. Tällä asetusehdotuksella pyritään ottamaan käyttöön EU:n laajuiset, ICESin ja EIFACin nykyisille vapaaehtoisille säännöille perustuvat puitteet vesiympäristön asianmukaiselle suojelemiselle vesiviljelyssä käytettäviin tulokaslajeihin liittyviltä riskeiltä. Tässä asetuksessa vesiviljely ymmärretään siten, että se sisältää sellaiset toimet kuin simpukoiden pohjaviljely, istutukset ja istuta ja ongi -kalastus, joiden perustana käytetään vesiviljelytekniikkoja.

- **Tausta**

Teoksessa *Invasive aquatic species in Europe* (E. Leppäkoski et al., 2002) luetellaan 69 tulokaslajia, jotka on tuotu Eurooppaan vesiviljely- tai istutustarkoituksessa 1800-luvun

lopulta lähtien. Näistä 28 on simpukoita, 27 kaloja, 10 leviä, 3 kotilosimpukoita ja 1 kukkiva kasvi. Näistä kaksi – kirjolohi ja tyynenmerenosteri – ovat Euroopan vesiviljelyn tämän hetken kärkilajien joukossa, mikä osoittaa, että tulokaslajien tuominen valvotusti voi hyödyttää alaa. Tyynenmeren osteri on nykyisin niin laajalle levinnyt, että sen osuus maailman osterituotannosta on arviolta 80 prosenttia. Tyynenmerenosteri laajentaa jatkuvasti aluettaan ja pyrkii valtaamaan sinisimpukan (*Mytilus edulis*) kasvupaikat.

Vieraslajien siirtojen seurauksena voi usein olla myös loisten ja taudinaiheuttajien leviäminen. Esimerkiksi itiöeläin *Bonamia ostreae*, jonka tutkijat uskovat tulleen yhteisöön eurooppalaisia ostereita Pohjois-Amerikan Tyynenmeren rannikolta siirrettäessä, on aiheuttanut yhteisön kotoperäisen osterikannan romahtamisen. Taudinaiheuttajien leviäminen kuuluu kuitenkin yhteisön eläinten terveyttä koskevan lainsäädännön soveltamisalaan, eikä sitä sen vuoksi käsitellä tässä ehdotuksessa. Myöskään loisia, jotka nekin kuuluvat eläinten terveyttä koskevan lainsäädännön soveltamisalaan, ei käsitellä tulokaslajeja koskevissa säännöissä.

Simpukoiden siirto voi myös aiheuttaa vahinkoja ekosysteemille siksi, että niiden mukana siirtyy niihin kiinnittyneitä muita kuin siirrettäviä tulokaslajeja. Esimerkkejä ostereiden mukana siirretyistä tuholaisista ovat muun muassa *Crepidula fornicata* -kotilo ja *Styela clava* -merituppi. Yhteisöllä on ollut onnea, kun nämä mereen ja makeaan veteen tuodut tulokaslajit eivät ole aiheuttaneet vakavampia vahinkoja, kun otetaan huomioon lajien ja niiden alkuperäpaikkojen runsaslukuisuus. Itsetyytyväisyyteen ei kuitenkaan ole syytä, ja sen vuoksi näiden sääntöjen käyttöön ottamisella on kiire.

- **Voimassa olevat säännökset ehdotuksen kattamalla alalla**

Yhteisön lainsäädännössä asiaa koskeva säädös on luontodirektiivi 92/43/EY, jossa vaaditaan, että jäsenvaltioiden on ”varmistettava, että epäluontaisten lajien tahallinen istuttaminen niiden alueella säännellään siten, että se ei aiheuta haittaa luontotyypeille niiden luontaisella levinneisyysalueella eikä luontaiselle luonnonvaraiselle eläimistölle tai kasvistolle, ja jos se katsotaan tarpeelliseksi, kiellettävä tällainen istuttaminen.” Selvää ei kuitenkaan ole, kuinka tällä lainsäädännöllä katetaan tahaton siirtäminen ja muualle kuin luonnontilaiseen ympäristöön tapahtuva siirtäminen.

Vaikka onkin mahdollista, että luontodirektiivin täytäntöön panemiseksi jo toteutettujen hallinnollisten toimenpiteiden ja uuden asetusehdotuksen välillä on jonkin verran päällekkäisyyttä, se ei välttämättä ole ongelma, koska voidaan toivoa, että aiemmasta menettelystä saadun kokemuksen avulla voidaan parantaa tässä asetusehdotuksessa esitettävää uutta lupajärjestelmää ja sen toimivuutta.

Yhteisön muu lainsäädäntö, kuten tiettyjen hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (ympäristövaikutusten arviointi), eläinten terveydestä vesiviljelyssä ja yhteisön vesipolitiikan puitteista annetut direktiivit kattavat tulokaslajien haitalliset vaikutukset mutta eivät koske nimenomaisesti vesiviljelyä eivätkä poista riskiä tulokaslajien leviämisestä ja siitä seuraavista ympäristövahingoista.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikan alojen ja tavoitteiden kanssa**

Edellä mainituista syistä johtuen on syytä päätellä, että voimassa olevat säännökset eivät täysin riitä hallitsemaan tulokaslajien käyttöä vesiviljelyssä nykytilanteessa. Lupien myöntämisen tämän asetusehdotuksen mukaisesti ei kuitenkaan pitäisi missään tapauksessa vapauttaa velvollisuudesta noudattaa kaikkia voimassa olevia sääntöjä. Jos tulevaisuudessa

otetaan käyttöön tulokaslajeja koskeva kattava yhteisön puitelainsäädäntö, tämä asetus mukautetaan tarvittaessa kyseiseen puitelainsäädäntöön tai sisällytetään siihen.

Tähän ehdotukseen sisältyvät toimenpiteet ovat iso askel ympäristönsuojelua koskevien vaatimusten sisällyttämisessä yhteiseen kalastuspolitiikkaan perustamissopimuksen 6 artiklan mukaisesti. Tämän ehdotuksen edelläkävijöitä olivat jo yhteisen kalastuspolitiikan uudistuksen yhteydessä hyväksytyt erityiskysymyksiä käsitelleet tekstit[1].

Asetusehdotuksella pannaan täytäntöön EY:n biologista monimuotoisuutta koskevassa strategiassa ja biologista monimuotoisuutta koskevassa kalastusalan toimintasuunnitelmassa[2] suunniteltuja toimia, ja sen odotetaan auttavan luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisessä, joka on asetettu tavoitteeksi kuudennessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa ja EY:n kestävän kehityksen strategiassa. Sillä on myös vaikutusta kestävän kehityksen huippukokouksen täytäntöönpanosuunnitelmassa maailmanlaajuiseksi tavoitteeksi asetettuun luonnon monimuotoisuuden vähenemisen hidastamiseen.

Nämä toimenpiteet ovat myös sopusoinnussa biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, jonka sopimuspuoli Euroopan yhteisö on, päätöksellä VI/23 hyväksyttyjen perusperiaatteiden kanssa, jotka koskevat ekosysteemejä, elinympäristöjä tai lajeja uhkaavien tulokaslajien ehkäisemistä, luontoon päästämistä ja niiden vaikutusten vähentämistä.

2. ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN KUULEMINEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- **Asianomaisten kuuleminen**

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus osallistujista

Virallinen kuuleminen tapahtui 46 hengen asiantuntijaryhmässä, jossa olivat edustettuina jäsenvaltiot (15 kansallista asiantuntijaa EU15-maista ja seitsemän EU10-maista), ETA ja EFTA (kolme kansallista asiantuntijaa), teollisuus (kuusi neuvoa-antavan kalatalous- ja vesiviljelykomitean vesiviljelytyöryhmän nimeämää edustajaa), valtioista riippumattomat järjestöt (kaksi edustajaa Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja yksi Irlannista), sekä ICES (viisi henkeä, joilla on kokemusta meren eliöiden alueelle tuomista ja siirtämistä käsittelevästä työryhmästä), EIFAC (yksi asiantuntija) ja NASCO (yksi pääkonttorista ja yksi teollisuussuhteita hoitavasta ryhmästä) sekä lisäksi yksityissektori (neljä asiantuntijaa). Tämä joukko piti yhden päivän kokouksen Brysselissä joulukuussa 2003 keskustellakseen osallistujille etukäteen toimitetun alustuksen pohjalta ja kuullakseen useita yksityissektorin edustajien pitämiä esityksiä. Säädösluonnosta koskevat kirjalliset kommentit on saatu vuosien 2004 ja 2005 kuluessa. Esitystä esiteltiin ja siitä keskusteltiin kolmasti vuosina 2004–2005 neuvoa-antavan kalatalous- ja vesiviljelykomitean vesiviljelytyöryhmässä.

---

1 Komission tiedonanto yhteisön toimintasuunnitelmasta ympäristönsuojelua koskevien vaatimusten sisällyttämiseksi yhteiseen kalastuspolitiikkaan, KOM (2002) 186 ja komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Yhteisön vesiviljelyalan kestävää kehittämistä koskeva strategia”, KOM(2002) 511.

2 Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille – Biologista monimuotoisuutta koskeva kalastusalan toimintasuunnitelma, KOM(2001) 162 lopullinen.

Yhteenveto vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Alun perin tarkoituksena oli sisällyttää viljeltyjen lohien leviämisen estämistoimenpiteet ehdotukseen. Koska NASCOn asiaa koskevia ohjeita arvioidaan paraikaa saatujen kokemusten ja tutkimustulosten valossa, vastauksissa toivottiin, että tätä asiaa käsiteltäisiin erikseen eikä osana tulokaslajeja koskevaa lainsäädäntöä. Sen vuoksi asia katsottiin aiheelliseksi poistaa tästä ehdotuksesta. Valtioista riippumattomien järjestöjen edustajia lukuun ottamatta kuullut asiantuntijat neuvoivat pidättymään liian keskitetystä ja raskaasta lähestymistavasta, minkä vuoksi ehdotusta muutettiin siten, että siinä tunnustetaan jäsenvaltioiden toimivalta. Toisaalta toivottiin yhdenmukaisia ohjeita soveltamiseen, riskinarviointiin ja karanteenijaksoihin. Ehdotuksessa on näitä koskevat säännökset, jotta lainsäädännön soveltaminen olisi yhdenmukaista kaikissa jäsenvaltioissa. Ehdotus perustuu suurelta osin esitettyihin mielipiteisiin.

- **Asiantuntijalausunnot**

Tieteenalat ja asiantuntemuksen alat

Mukana olivat meribiologia ja -ekologia, makeanveden biologia ja ekologia sekä vesiviljelyteknologia.

Käytetty menetelmä

Sidosryhmien virallinen kokous, jota edelsi keskustelun pohjana olleen alustuksen jakaminen osallistujille. Neuvoa-antavan kalatalous- ja vesiviljelykomitean kuuleminen ja kaksi sitä seurannutta, tekstiluonnoksia koskenutta kuulemiskierrosta sähköpostitse.

Pääasialliset järjestöt/asiantuntijat, joita on kuultu

i) Kansainväliset järjestöt, kuten ICES, EIFAC ja NASCO;

ii) erikoistuneet tutkimuslaitokset, kuten Marine Organism Investigations (meren eliöiden tutkimuslaitos) ja Hull International Fisheries Institute (Hullin kansainvälinen kalastusinstituutti);

iii) jäsenvaltioiden hallintoa, vesiviljelyalaa ja valtioista riippumattomia järjestöjä edustavat asiantuntijat.

Saatujen ja varteen otettujen neuvojen tiivistelmä

Keskeinen päätelmä on, että vakavien riskien mahdollisuudesta ja riskien peruuttamattomista seurauksista vallitsee laaja yksimielisyys. Konkreettisempiin teknisiin seikkoihin sisältyivät seuraavat:

Leviämisen estämistä olisi käsiteltävä erikseen. Määritelmät olisi tehtävä suurella huolella, erityisesti kotoperäisten ja muiden kuin kotoperäisten lajien erottamiseksi toisistaan. Tällä lainsäädännöllä olisi katettava sekä vesiviljelyyn perustuvat istutukset että perinteinen vesiviljely. Menettelyyn olisi sisällytettävä riskinarviointi, johon kuuluu lieventäviä ja ehkäiseviä toimenpiteitä, ja siinä olisi määriteltävä, kuka riskinarvioinnin tekee ja kuka sen arvioi. Asetuksen ei pitäisi olla liian määräävä, vaan yksityiskohtainen asiainhoito olisi jätettävä jäsenvaltioille. Karanteenilaitoksia koskevaa eurooppalaista asiantuntemusta on kehitettävä. Geneettisesti muunnetut organismit olisi otettava mukaan eikä triploidien saisi

katsoa olevan harmittomia. Ehdotus perustuu suurelta osin näihin näkemyksiin, mutta geneettisesti muunnetut organismit jätettiin pois sen soveltamisalasta, koska niitä koskevaa yhteisön lainsäädäntöä on jo voimassa ja kehitteillä.

Asiantuntijaneuvojen saattaminen yleisesti saataville

Sidosryhmien kokouksen keskeiset päätelmät esiteltiin neuvoa-antavan kalatalous- ja vesiviljelykomitean vesiviljelytyöryhmälle (työryhmä II); pöytäkirja keskusteluista on luettavissa kalastuksen pääosaston Internet-sivuilla. Sähköpostitse tapahtuneen viestienvaihdon aikana suurin osa viesteistä kopioitiin kaikille muille konsultoiduille ilman varoitusta rajoitetusta jakelusta.

- **Vaikutusten arviointi**

Vaikutusten arvioinnissa tarkastelluista useista vaihtoehdoista tämä ehdotus vaikutti paremmalta kuin vaihtoehto, jossa lainsäädäntöä ei sovellettaisi yhteisön sisällä tapahtuviin siirtoihin vaan erotettaisiin toisistaan alueelle tuominen, jota sovelletaan tulokaslajeihin, ja alueelta toiselle siirtäminen, jota sovelletaan levinneisyysalueellaan luonnonmaantieteellisistä syistä paikallisesti esiintymättömiin lajeihin. Vesiviljelyala kommentoi, että hakemuksesta, riskinarvioinnista ja karanteenista aiheutuvat kustannukset tekevät mahdottomaksi hakea tulevaisuudessa lupia tulokaslajien tuomiselle. Tämä on otettu huomioon siten, että ehdotuksessa ei esitetä, että hakijan olisi kaikissa tapauksissa vastattava riskinarvioinnin kustannuksista (ks. 9 artiklan 1 kohta). Kuten edellä on todettu, suuri osa nykyisestä vesiviljelystä perustuu tulokaslajeihin (kirjolohi, tyynenmerenosteri, karppi) ja toimijat voivat liittyä yhteen jakaakseen niin hakemusten laatimiseen kuin tarvittaessa riskianalyysiinkin tarvittavien tietojen saamisesta aiheutuvat kustannukset. Ehdotuksessa säädetään myös lupien myöntämisestä peräkkäisille siirroille enintään viiden vuoden aikana, millä sekä helpotetaan kustannuksia että yksinkertaistetaan menettelyitä.

EU:n voimassa olevan riskianalyysiä koskevan käytännön noudattamiseksi riskinarviointitehtävä (neuvoa-antava komitea) ja riskinhallinnointitehtävä (toimivaltainen viranomainen) päätettiin erottaa toisistaan. Tästä syystä alkuperäistä vaihtoehtoa, jossa molemmat tehtävät olisi yhdistetty ja annettu toimivaltaiselle viranomaiselle, ei esitetty. Vaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin kysymystä, onko ehdotus ennenaikainen, koska IMO:n kansainvälinen painolastivesiä koskeva yleissopimus, josta sovittiin helmikuussa 2004, kattaa sekin tulokaslajiongelman. Kun otetaan huomioon yleissopimuksen voimaantuloajankohtaan liittyvä epävarmuus, tulokaslajeihin liittyvät riskit ja varovaisuusperiaate, ehdotuksen antamista ei pidetty ennenaikaisena.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET SEIKAT

- **Tiivistelmä ehdotetuista toimista**

Ehdotetun säädöksen tavoitteena sen nykymuodossa on löytää oikea tasapaino toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen välillä. Päätöksenteko jätetään jäsenvaltioille, jotka saavat arvioida säädetyissä olosuhteissa jonkin lajin alueelle tuomista koskevaan ehdotukseen liittyvät riskit. Hakijoiden on annettava hakemuksissaan jäsenvaltion viranomaisille riittävät tiedot päätöksentekoa varten. Kaikkia hakemuksia koskeva pakollinen sisältö on riittävän laaja, jotta sen perusteella voidaan arvioida, onko siirto rutiininomainen vai ei. Se tarjoaa myös riittävät perusteet jäsenvaltion tasolla tehtävälle päätökselle siitä,

vaaditaanko ympäristöriskien arviointia ja ketkä osallistuvat tällaisen arvioinnin tekemiseen. Suoritettu ympäristöriskien arviointi puolestaan tarjoaa tietoa päätöksentekoon siitä, olisiko lupa myönnettävä vai ei. Niissä tapauksissa, joissa siirto saattaa vaikuttaa johonkin toiseen jäsenvaltioon, yhteisömenettely antaa komissiolle mahdollisuuden kuulla muita jäsenvaltioita ja asianomaisia komiteoita. Tällaisessa tapauksessa komissio voi päättää vahvistaa tai peruuttaa päätöksen taikka muuttaa sitä kuuden kuukauden kuluessa. Ehdotus perustuu suurelta osin vapaaehtoisiin ICESin ja/tai EIFACin ohjeisiin sekä ICESin vesieliöiden alueelle tuomista ja siirtämistä koskeviin Kanadan kansallisiin ohjeisiin, joissa ICESin ohjeita on kehitetty merkittävästi edelleen. Se ei sulje pois ICESin ja/tai EIFACin ohjeiden vapaaehtoista soveltamista jäsenvaltioiden tasolla.

- **Oikeusperusta**

Oikeusperustana on vesiviljelyn erityisluonteesta ja yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteena olevasta elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämisestä johtuen perustamissopimuksen 37 artikla (neuvoston asetuksen (EY) N:o 2371/2002[3] 1 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan a ja f alakohta).

- **Toissijaisuusperiaate**

Toissijaisuusperiaatetta noudatetaan siltä osin kuin ehdotus ei kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Kuten edellä todettiin, tämä ehdotus kuuluu yhteisen kalastuspolitiikan alaan, jossa yksinomainen toimivalta on yhteisöllä. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus noudattaa suhteellisuusperiaatetta seuraavista syistä:

  - Yksi joulukuussa 2003 järjestetyn kuulemistilaisuuden keskeisistä viesteistä oli suhteellisuuden tarve ja tarve varmistaa, että ala hyväksyy uuden lainsäädännön eikä pidä sitä vain uutena toimintaa haittaavana lainsäädännöllisenä rasitteena. Sen vuoksi ehdotuksessa ei ole etsitty yksinkertaisinta ratkaisua, joka olisi tulokaslajien kieltäminen, vaan siinä pyritään löytämään tasapaino ympäristönsuojelun ja vesiviljelyalan tarpeiden välillä.

  - Ehdotuksessa taloudellinen ja hallinnollinen taakka jaetaan oikeudenmukaisesti eri toimijoiden kesken.

- **Säädöstyypin valinta**

Ehdotettava säädös on asetus. Vaikka direktiivikin olisi periaatteessa ollut mahdollinen, vaikutti kuitenkin siltä, että vesiviljelyalan dynaaminen luonne huomioon ottaen on yhteisen edun mukaista säätää asetuksen muodossa yksityiskohtaiset säännöt pikemmin kuin vahvistaa lopputulosta koskeva velvollisuus.

---

[3] EYVL L 358, 31.12.2002, s. 59.

4. BUDJETTIVAIKUTUS

Asetuksella voi olla joitakin vaikutuksia henkilöstön ajankäyttöön tulokaslajien tulevia siirtoja koskevien hakemusten muodossa ja niihin resursseihin, joita tarvitaan STECF:n ja neuvoa-antavan kalatalous- ja vesiviljelykomitean kuulemiseen, mutta kyseessä ovat näiden komiteoiden rutiinitehtävät.

2006/0056 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON ASETUS

tulokaslajien ja paikallisesti esiintymättömien lajien käyttö vesiviljelyssä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 37 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[4],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[5],

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[6],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Perustamissopimuksen 6 artiklan mukaisesti ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä 3 artiklassa tarkoitetun yhteisön politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen, erityisesti kestävän kehityksen edistämiseksi.

(2) Vesiviljely on nopeasti kasvava ala, jolla kehitetään jatkuvasti innovaatioita ja tutkitaan uusia markkinoita. Tuotannon mukauttamiseksi markkinatilanteeseen on tärkeätä, että vesiviljelyala monipuolistaa viljeltävien lajien valikoimaa.

(3) Vesiviljely on aiemmin hyötynyt taloudellisesti siitä, että alueelle on tuotu tulokaslajeja (esim. kirjolohi, tyynenmerenosteri ja lohi) ja että alueelta toiselle on siirretty lajeja, joita ei esiinny luonnonmaantieteellisistä esteistä johtuen jollakin tietyllä alueella. Tulevaisuudessa tavoitteena on maksimoida lajien alueelle tuomiseen ja alueelta toiselle siirtämiseen liittyvät hyödyt, välttää ekosysteemeille aiheutuvat haitat, estää alkuperäiskantoihin kohdistuvat kielteiset biologiset vaikutukset, geneettiset muutokset mukaan luettuina, ja rajoittaa muiden kuin siirrettävien lajien leviämistä ja muita elinympäristöihin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

(4) Vieraita tulokaslajeja pidetään yhtenä tärkeimmistä luonnon monimuotoisuuden vähenemisen syistä. Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, jonka sopimuspuoli Euroopan yhteisö on, 8 artiklan h kohdan mukaan kaikkia sopimuspuolia vaaditaan mahdollisuuksien mukaan ja soveltuvin osin estämään sellaisten vieraiden lajien luontoon päästäminen tai valvomaan tai hävittämään sellaisia vieraita lajeja, jotka uhkaavat ekosysteemejä, elinympäristöjä tai lajeja. Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen sopimuspuolten konferenssi

---

4 EYVL C […], […], s. […].
5 EYVL C […], […], s. […].
6 EYVL C […], […], s. […].

teki erityisesti ekosysteemejä, elinympäristöjä tai lajeja uhkaavia tulokaslajeja koskevan päätöksen VI/23, jonka liitteessä vahvistetaan tällaisten tulokaslajien ehkäisemistä, luontoon päästämistä ja niiden vaikutusten vähentämistä koskevat perusperiaatteet. (katso: http://www.biodiv.org/decisions/default.aspx?m=COP-06&id=7197&lg=0).

(5) Lajien siirtämiseen niiden luontaisella levinneisyysalueella joltakin alueelta sellaiselle alueelle, jolla ne joistakin erityisistä luonnonmaantieteellisistä syistä eivät esiinny, saattaa myös merkitä uhkaa näillä alueilla vakiintuneille ekosysteemeille, ja senkin olisi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan.

(6) Yhteisön olisi sen vuoksi kehitettävä omat puitteensa vesiympäristön asianmukaisen suojelun varmistamiseksi vieraslajien käyttöön vesiviljelyssä liittyviltä riskeiltä. Näiden puitteiden pitäisi sisältää mahdollisia riskejä koskevat analyysimenettelyt, ehkäisy- ja varovaisuusperiaatteille perustuvien toimenpiteiden toteuttaminen ja tarvittavien valmiussuunnitelmien hyväksyminen. Menettelyiden olisi perustuttava voimassa olevien vapaaehtoisten puitteiden ja erityisesti kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) meren eliöiden alueelle tuomista ja siirtämistä koskevien toimintaohjeiden ja Euroopan sisävesikalastuskomission (EIFAC) meren ja makean veden eliöiden alueelle tuomista ja siirtämistä koskevien toimintaohjeiden ja menettelykäsikirjan kautta saatuihin kokemuksiin.

(7) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet eivät saisi kuitenkaan rajoittaa luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY[7], ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY[8], vesiviljeltyihin eläimiin ja niistä saataviin tuotteisiin sovellettavista eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista sekä vesieläinten tiettyjen tautien ehkäisemisestä ja torjunnasta annetun neuvoston direktiivin 2006/XX/EY[9] ja yhteisön vesipolitiikan puitteista 23 päivänä lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY[10] soveltamista.

(8) Mahdolliset riskit, jotka joissakin tapauksissa voivat uhata laajalla maantieteellisellä alueella, ovat alkujaan selvemmin havaittavissa paikallisesti. Paikallisten vesiympäristöjen ominaisuudet eri puolilla yhteisöä voivat olla hyvin erilaiset, ja jäsenvaltioilla on tarvittavat tiedot, seurantajärjestelmät ja asiantuntemus niiden suvereniteettiin tai lainkäyttövaltaan kuuluvien, vesiympäristöön kohdistuvien riskien arviointiin ja hallintaan. Sen vuoksi on aiheellista, että tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpano kuuluu pääasiallisesti jäsenvaltioiden vastuulle.

(9) Sellaisissa tapauksissa, joissa riskit eivät ole vähäisiä ja ne voivat vaikuttaa myös muihin jäsenvaltioihin, yhteisöllä olisi oltava järjestelmä asianomaisten osapuolten kuulemiseksi ja lupien kelpuuttamiseksi ennen kuin jäsenvaltio ne myöntää. Elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämisestä ja kestävästä hyödyntämisestä yhteisessä

---

7 EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EYVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

8 EYVL L 175, 5.7.1985, s. 4. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2003/35/EY (EYVL L 156, 25.6.2003, s. 17).

9 EUVL L […], […], s. […] (komissio hyväksynyt 23.8.2005, KOM(2005) 362).

10 EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1.

kalastuspolitiikassa 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2371/2002[11] 33 artiklassa perustetun tieteellis-teknis-taloudellisen kalastuskomitean olisi tässä kuulemisessa annettava tieteellinen lausuntonsa ja komission päätöksellä 1999/478/EY[12] perustetun kalatalous- ja vesiviljelykomitean olisi annettava vesiviljelyalan ja ympäristönsuojelualan sidosryhmien lausunto,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku
Kohde, soveltamisala ja määritelmät

1 artikla
Kohde

Tällä asetuksella vahvistetaan puitteet, jotka kattavat tulokaslajeihin ja paikallisesti esiintymättömiin lajeihin liittyvät vesiviljelykäytänteet mainittujen lajien vesiympäristöön kohdistuvien mahdollisten vaikutusten arvioimiseksi ja minimoimiseksi ja sitä kautta alan kestävän kehityksen edistämiseksi.

2 artikla
Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan tulokaslajien tuomiseen ja paikallisesti esiintymättömien lajien alueelta toiselle siirtämiseen yhteisössä vesiviljelyssä käytettäviksi.

2. Tätä asetusta ei sovelleta vesieliöiden siirtämiseen alueelta toiselle yhden jäsenvaltion alueella, lukuun ottamatta seuraavia:

   a) siirrot jonkin jäsenvaltion Euroopan ulkopuoliselle alueelle, ulkopuoliselta alueelta tai ulkopuolisten alueiden välillä;

   b) siirrot, jotka tapahtuvat yhteisön vesipolitiikan puitteista 23 päivänä lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY[13] liitteessä II määriteltyjen eri luonnonmaantieteellisten alueiden välillä; ja

   c) tapaukset joissa tieteellisen lausunnon perusteella on aihetta odottaa siirrosta aiheutuvia ympäristöuhkia.

3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat päättää, että tätä asetusta sovelletaan niiden alueella siirtoihin alueelta toiselle myös muissa tapauksissa.

4. Tämä asetus kattaa kaikki jäsenvaltioiden lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella sijaitsevat vesiviljelylaitokset riippumatta niiden koosta tai ominaisuuksista taikka

---

11 EYVL L 358, 31.12.2002, s. 59.
12 EYVL L 187, 20.7.1999, s. 70.
13 EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1.

niissä viljeltävistä vesieliölajeista. Se kattaa kaikenlaiset vesiviljelyssä käytettävät vesiympäristöt.

5. Tätä asetusta ei sovelleta koristeina käytettävien vesieläinten tai -kasvien pitämiseen lemmikkieläinkaupoissa, puutarhamyymälöissä tai akvaarioissa, joilla ei ole lainkaan suoraa yhteyttä luonnonvesiin, eikä laitoksissa, jotka on varustettu jätevedenkäsittelyjärjestelmillä, jotka täyttävät 1 artiklassa vahvistetut tavoitteet.

3 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

(1) ’vesiviljelyllä’ tarkoitetaan vesieliöiden kasvatusta tai viljelyä, jossa käytetyllä tekniikalla on tarkoitus lisätä kyseisten eliöiden tuotantoa ympäristön luonnollista kapasiteettia tehokkaammin ja jossa eliöt ovat koko kasvatus- tai viljelyajan, korjuuvaihe mukaan luettuna, luonnollisen tai oikeushenkilön omaisuutta;

(2) ’avoimella vesiviljelylaitoksella’ tarkoitetaan laitosta, jossa vesiviljelyä harjoitetaan vesiympäristössä, jota ei ole erotettu luonnonvaraisesta vesiympäristöstä läpäisemättömillä esteillä, jotka estäisivät kasvatettavien yksilöiden tai mahdollisesti elossa säilyvän ja myöhemmin lisääntyvän biologisen aineksen pääsyn laitoksen ulkopuolelle;

(3) ’suljetulla vesiviljelylaitoksella’ tarkoitetaan laitosta, jossa vesiviljelyä harjoitetaan vesiympäristössä, joka on erotettu luonnonvaraisesta vesiympäristöstä läpäisemättömillä esteillä, jotka estävät kasvatettavien yksilöiden tai mahdollisesti elossa säilyvän ja myöhemmin lisääntyvän biologisen aineksen pääsyn laitoksen ulkopuolelle;

(4) ’vesieliöillä’ tarkoitetaan mitä tahansa elollista vesieliötä, joka kuuluu eläin-, kasvi- tai alkueliökuntaan, mukaan luettuna niiden yksilöiden mikä tahansa osa, sukusolut, siemenet, munat tai lisääntymisyksiköt, jotka voivat selvitä hengissä ja lisääntyä myöhemmin;

(5) ’polyploidisilla eliöillä’ tarkoitetaan vesieliöitä, joiden solujen kromosomien lukumäärää on muutettu solutekniikan avulla;

(6) ’tulokaslajilla’ tarkoitetaan:

a) vesieliölajia, -alalajia tai vesieliön alempaa taksonia, joka esiintyy sen tunnetun luontaisen levinneisyysalueen ja sen potentiaalisen leviämisalueen ulkopuolella ihmisen tarkoituksellisen tai tahattoman alueelle tuomisen seurauksena;

b) polyploidisia eliöitä riippumatta niiden luontaisesta levinneisyysalueesta tai leviämispotentiaalista;

(7) ’paikallisesti esiintymättömillä lajeilla’ tarkoitetaan vesieliölajia tai -alalajia, jota ei luonnonmaantieteellisistä syistä johtuen esiinny jollakin paikalla sen luontaisella levinneisyysalueella;

(8) ’muulla kuin siirrettävällä lajilla’ tarkoitetaan vesieliölajia tai -alalajia, joka on siirretty tahattomasti yhdessä alueelle tuotavan tai alueelta toiselle siirrettävän vesieliölajin kanssa;

(9) ’siirrolla’ tarkoitetaan alueelle tuomista ja/tai alueelta toiselle siirtämistä;

(10) ’alueelle tuomisella’ tarkoitetaan menettelyä, jossa jokin tulokaslaji siirretään tarkoituksellisesti vesiviljelykäyttöä varten;

(11) ’alueelta toiselle siirtämisellä’ tarkoitetaan menettelyä, jossa vesieliö siirretään tarkoituksellisesti sen luontaisella esiintymisalueella vesiviljelykäyttöä varten alueelle, jolla sitä ei luonnonmaantieteellisistä syistä johtuen ole aiemmin esiintynyt;

(12) ’koepäästämisellä’ tarkoitetaan vesieliöiden päästämistä rajoitetussa mitassa kotoperäisten lajien ja elinympäristöjen kanssa tapahtuvan ekologisen vuorovaikutuksen arvioimiseksi ja riskinarviointioletusten testaamiseksi;

(13) ’hakijalla’ tarkoitetaan luonnollista tai oikeushenkilöä tai yhteisöä, joka ehdottaa toteuttavansa jonkin vesieliön alueelle tuomisen tai alueelta toiselle siirtämisen;

(14) ’karanteenilla’ tarkoitetaan menettelyä, jossa vesieliöt ja kaikki niihin liittyvät eliöt voidaan pitää täysin eristettyinä niiden ympäristöstä;

(15) ’karanteenilaitoksella’ tarkoitetaan laitosta, jossa vesieliöt ja kaikki niihin liittyvät eliöt voidaan pitää täysin eristettyinä niiden ympäristöstä;

(16) ’rutiininomaisella siirrolla’ tarkoitetaan jäsenvaltiossa pitkäaikaisen kokemuksen perusteella vähäriskisiksi luokiteltujen vesieliöiden tunnetusta lähteestä siirtämistä, joka ei aiheuta haitallisia ekologisia vaikutuksia eikä todennäköisesti vaikuta muihin jäsenvaltioihin;

(17) ’muulla kuin rutiininomaisella siirrolla’ tarkoitetaan mitä tahansa vesieliöiden siirtämistä, joka ei täytä rutiininomaisen siirtämisen edellytyksiä;

(18) ’vastaanottavalla jäsenvaltiolla’ tarkoitetaan jäsenvaltiota, jonka alueelle tulokaslaji tuodaan tai paikallisesti esiintymätön laji siirretään;

(19) ’lähettävällä jäsenvaltiolla’ tarkoitetaan jäsenvaltiota, jonka alueelta tulokaslaji tuodaan tai paikallisesti esiintymätön laji siirretään.

II luku
Jäsenvaltioiden yleiset velvollisuudet

4 artikla
Toimenpiteet haitallisten vaikutusten välttämiseksi

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki aiheelliset toimenpiteet toteutetaan luonnon monimuotoisuuteen ja erityisesti lajeihin, elinympäristöihin ja ekosysteemien toimintaan kohdistuvien sellaisten haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi, jotka saattaisivat seurata

vesieliöiden ja muiden kuin siirrettävien lajien alueelle tuomisesta tai alueelta toiselle siirtämisestä vesiviljelyssä ja näiden lajien leviämisestä luontoon.

5 artikla
Päätöksenteko ja neuvoa-antavat elimet

Jäsenvaltioiden on nimettävä tämän asetuksen vaatimusten noudattamisesta vastaava toimivaltainen viranomainen, jäljempänä ’toimivaltainen viranomainen’. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on nimitettävä itseään avustamaan neuvoa-antava komitea, jossa asiaa koskeva biologinen ja ekologinen asiantuntemus ovat edustettuina, jäljempänä ’neuvoa-antava komitea’.

III luku
Luvat

6 artikla
Lupa

1. Jokaisen, joka aikoo tuoda alueelle tai siirtää alueelta toiselle vesieliön, on haettava lupaa vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta. Jätettävät hakemukset voivat koskea useita, enintään viiden vuoden pituisen ajanjakson kuluessa tehtäviä siirtoja.

2. Hakijan on hakemuksen yhteydessä toimitettava liitteessä I luetellut tiedot. Neuvoa-antava toimikunta antaa lausunnon siitä, sisältääkö hakemus kaikki vaaditut tiedot, jolloin hakemus voidaan ottaa käsiteltäväksi, ja ilmoittaa asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle.

7 artikla
Ehdotetun siirron tyyppi

Neuvoa-antava toimikunta antaa lausuntonsa siitä, onko ehdotettu siirto rutiininomainen siirto vai muu kuin rutiininomainen siirto ja onko siirtoa ennen sovellettava karanteenia tai koepäästämistä, ja ilmoittaa asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle.

8 artikla
Rutiininomainen siirto

Kun on kyse rutiininomaisista siirroista, toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan ja ilmoittaa tarvittaessa IV ja V luvun mukaisesti vaadittavasta karanteenista tai koepäästämisestä.

9 artikla
Muu kuin rutiininomainen siirto

1. Kun on kyse muusta kuin rutiininomaisesta siirrosta, on suoritettava liitteen II mukainen ympäristöriskien arviointi. Toimivaltainen viranomainen päättää, kuuluuko vastuu ympäristöriskien arvioinnista hakijalle vai riippumattomalle elimelle ja kuka vastaa kustannuksista.

2. Ympäristöriskien arvioinnin perusteella neuvoa-antava komitea antaa riskeistä lausuntonsa toimivaltaiselle viranomaiselle käyttäen liitteessä II olevassa 3 osassa vahvistettua tiivistelmälomaketta. Jos neuvoa-antava komitea toteaa riskin olevan vähäinen, toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan ilman enempiä muodollisuuksia.

3. Jos neuvoa-antava toimikunta toteaa, että ehdotettuun vesieliöiden siirtoon liittyvä riski on suuri tai keskisuuri, se tutkii hakemuksen yhdessä hakijan kanssa nähdäkseen, onko käytettävissä lieventäviä menettelyitä tai tekniikkoja riskitason alentamiseksi vähäiseksi. Neuvoa-antava komitea toimittaa arviointinsa tulokset toimivaltaiselle viranomaiselle ja esittelee yksityiskohtaisesti riskitason ja syyt vähentää riskiä liitteessä II olevassa 3 osassa vahvistettua lomaketta käyttäen.

4. Toimivaltainen viranomainen voi antaa luvan muihin kuin rutiininomaisiin siirtoihin ainoastaan, jos riskinarviointi, lieventävät toimenpiteet mukaan luettuina, osoittaa riskin ympäristölle olevan vähäinen. Luvan epääminen on perusteltava tieteellisillä perusteilla.

10 artikla
Päätöksenteon määräaika

1. Hakijalle on ilmoitettava luvan myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätöksestä kohtuullisen ajan kuluessa ja joka tapauksessa vuoden kuluessa hakemuksen jättämisestä.

2. ICESin allekirjoittajina olevat jäsenvaltiot voivat pyytää, että ICES tutkii meren eliöitä koskevat hakemukset ja riskinarvioinnit ennen kuin neuvoa-antava komitea antaa lausuntonsa. Tällöin myönnetään kuuden kuukauden lisäaika.

11 artikla
Muihin jäsenvaltioihin vaikuttavat siirrot

1. Jos jonkin eliön ehdotetun siirron potentiaaliset tai tunnetut ympäristövaikutukset voivat todennäköisesti ulottua muihin jäsenvaltioihin, toimivaltaisen viranomaisen on annettava asianomaiselle jäsenvaltiolle tai asianomaisille jäsenvaltioille ja komissiolle tiedoksi aikeensa myöntää lupa lähettämällä niille päätösluonnos, johon liittyy selittävä muistio ja liitteessä II olevan 3 osan mukainen tiivistelmä ympäristöriskien arvioinnista.

2. Muilla jäsenvaltioilla on tiedoksi antamisesta kaksi kuukautta aikaa toimittaa komissiolle kirjalliset huomautuksensa.

3. Komissio vahvistaa, peruuttaa tai muuttaa luvan myöntämistä koskevan päätösehdotuksen kuuden kuukauden kuluessa sen tiedoksi antamisesta kuultuaan sitä ennen neuvoston asetuksen (EY) N:o 2371/2002 33 artiklassa perustettua tieteellis-teknis-taloudellista kalastuskomiteaa ja komission päätöksellä 1999/478/EY[14] perustettua kalatalous- ja vesiviljelykomiteaa.

4. Asianomaiset jäsenvaltiot voivat saattaa kyseisen päätöksen neuvoston käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa komission päätöksen tekopäivästä. Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin 30 lisäpäivän kuluessa.

12 artikla
Luvan peruuttaminen

Toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa luvan koska tahansa, jos tulee esiin ennalta arvaamattomia kielteisiä vaikutuksia ympäristöön tai kotoperäisiin kantoihin.

IV luku
Alueelle tuomista luvan myöntämisen jälkeen koskevat edellytykset

13 artikla
Yhteensopivuus yhteisön muiden säännösten kanssa

Sen jälkeen kun tämän asetuksen nojalla on myönnetty lupa, alueelle tuominen voidaan toteuttaa ainoastaan, jos muut yhteisön lainsäädännössä vaadittavat luvat on saatu ja muut yhteisön säännöissä määrätyt ja erityisesti seuraavat edellytykset täytetty:

a) neuvoston direktiivissä 2006/XX/EY[15] säädetyt eläinten terveyttä koskevat edellytykset;

b) kasvien ja kasvituotteiden haitallisten organismien jäsenvaltioihin kulkeutumisen estämiseen liittyvistä suojatoimenpiteistä 8 päivänä toukokuuta 2000 annetussa neuvoston direktiivissä 2000/29/EY[16] säädetyt edellytykset.

14 artikla
Vesiviljelylaitoksiin päästäminen rutiininomaisen alueelle tuomisen tapauksessa

Kun on kyse rutiininomaisesta alueelle tuomisesta vesieliöiden päästäminen avoimiin vesiviljelylaitoksiin sallitaan tavallisesti ilman karanteenia, ellei toimivaltainen viranomainen toisin päätä neuvoa-antavan komitean erityislausunnon perusteella.

---

14 EYVL L 187, 20.7.1999, s. 70. Päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2004/864/EY (EYVL L 370, 17.12.2004, s. 91).

15 Ks. alaviite 9.

16 EYVL L 169, 10.7.2000, s. 1.

15 artikla

Vesiviljelylaitoksiin päästäminen muun kuin rutiininomaisen alueelle tuomisen tapauksessa

1. Kun on kyse muusta kuin rutiininomaisesta alueelle tuomisesta, vesieliöiden päästämisessä avoimiin ja suljettuihin vesiviljelylaitoksiin on noudatettava 2, 3 ja 4 kohdassa säädettyjä edellytyksiä.

2. Vesieliöt on sijoitettava nimettyyn karanteenilaitokseen yhteisön alueella liitteessä III vahvistettujen, siitoskannan perustamistarkoitusta koskevien edellytysten mukaisesti.

3. Karanteenilaitos voi sijaita jossakin muussa jäsenvaltiossa kuin vastaanottavassa jäsenvaltiossa edellyttäen, että kaikki asianomaiset jäsenvaltiot ovat asiasta yhtä mieltä ja että tämä vaihtoehto on sisältynyt 9 artiklan mukaiseen ympäristöriskien arviointiin.

4. Ainoastaan alueelle tuotujen vesieliöiden jälkeläisiä voidaan käyttää vastaanottavan jäsenvaltion vesiviljelylaitoksissa, elleivät kyseiset eliöt ole täysin lisääntymiskyvyttömiä ja edellyttäen, ettei muita kuin siirrettäviä lajeja ole havaittu karanteenin aikana.

16 artikla

Koepäästäminen avoimiin vesiviljelylaitoksiin

Toimivaltainen viranomainen voi vaatia, että vesieliöiden päästämistä avoimiin vesiviljelyjärjestelmiin edeltää alustava koepäästäminen, jossa noudatetaan erityisiä leviämisen estämis- ja ehkäisytoimenpiteitä, jotka perustuvat neuvoa-antavan komitean lausuntoon ja suosituksiin.

17 artikla

Valmiussuunnitelmat

Neuvoa-antavan komitean on yhdessä hakijan kanssa laadittava kaikkien muiden kuin rutiininomaisten alueelle tuomisten ja koepäästämisten osalta valmiussuunnitelma, joka sisältää muun muassa tuodun lajin ympäristöstä poistamisen tai sen määrän vähentämisen tapauksissa, joissa on todettu ennalta arvaamattomia kielteisiä vaikutuksia ympäristöön tai kotoperäisiin kantoihin. Jos tällaista esiintyy, valmiussuunnitelma on pantava viipymättä täytäntöön ja lupa on peruttava niin kuin 12 artiklassa säädetään.

18 artikla

Seuranta

1. Tulokaslajeja on seurattava niiden siirron jälkeen kahden vuoden ajan tai täyden lisääntymiskierron ajan, jos tämä on pidempi, sen arvioimiseksi, oliko vaikutukset ennakoitu tarkasti vai esiintyikö muita tai erilaisia vaikutuksia. Lajin leviämisen tai leviämisen eston taso on tutkittava erikseen. Toimivaltainen viranomainen päättää, onko hakijalla riittävä asiantuntemus vai onko seuranta annettava jonkin toisen elimen tehtäväksi.

2. Toimivaltainen viranomainen voi neuvoa-antavan komitean lausunnon perusteella vaatia pitempiä seurantajaksoja, jotta voitaisiin arvioida ekosysteemiin mahdollisesti kohdistuvat pitkän aikavälin vaikutukset, joita ei ole helppo havaita 1 kohdassa säädetyssä ajassa.

3. Neuvoa-antava komitea arvioi seurantaohjelman tulokset ja panee merkille erityisesti kaikki tapaukset, joita ei ollut ennakoitu oikein ympäristöriskien arvioinnissa. Tämän arvioinnin tulokset lähetetään toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka on laadittava tiivistelmä tuloksista liitettäväksi 23 artiklan mukaisesti perustettuun kansalliseen rekisteriin.

V luku
Alueelta toiselle siirtämistä luvan myöntämisen jälkeen koskevat edellytykset

19 artikla
Yhteensopivuus yhteisön muiden säännösten kanssa

Sen jälkeen kun tämän asetuksen nojalla on myönnetty lupa, alueelta toiselle siirtäminen voidaan toteuttaa ainoastaan, jos muut yhteisön lainsäädännössä vaadittavat luvat on saatu ja muut yhteisön säännöissä määrätyt ja erityisesti seuraavat edellytykset täytetty:

a) neuvoston direktiivissä 2006/XX/EY[17] säädetyt eläinten terveyttä koskevat edellytykset;

b) direktiivissä 2000/29/EY[18] säädetyt edellytykset.

20 artikla
Muu kuin rutiininomainen alueelta toiselle siirtäminen

Kun on kyse avoimiin vesiviljelyjärjestelmiin tapahtuvasta muusta kuin rutiininomaisesta alueelta toiselle siirtämisestä, toimivaltainen viranomainen voi vaatia, että vesieliöiden päästämistä edeltää alustava koepäästäminen, jossa noudatetaan erityisiä leviämisen estämis- ja ehkäisytoimenpiteitä, jotka perustuvat neuvoa-antavan komitean lausuntoon ja suosituksiin.

21 artikla
Karanteeni

Vastaanottava jäsenvaltio voi poikkeustapauksissa ja komission suostumuksella vaatia karanteenia 15 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti muun kuin rutiininomaisen alueelta toiselle siirtämisen yhteydessä ennen lajin päästämistä avoimiin tai suljettuihin vesiviljelylaitoksiin. Komissiolle osoitetussa hyväksymispyynnössä on ilmoitettava syyt karanteenin vaatimiseen. Komissio vastaa pyyntöön 30 päivän kuluessa.

---

17 Ks. alaviite 9.
18 Ks. alaviite 15.

22 artikla
Alueelta toiselle siirtämisen jälkeinen seuranta

Muun kuin rutiininomaisen alueelta toiselle siirtämisen jälkeen lajia on seurattava 18 artiklan mukaisesti.

VI luku
Rekisteri

23 artikla
Rekisteri

Jäsenvaltioiden on pidettävä alueelle tuomisista ja alueelta toiselle siirtämisistä rekisteriä, joka sisältää aiemmat tiedot kaikista tehdyistä hakemuksista ja niihin liittyvistä asiakirjoista, jotka on kerätty ennen luvan myöntämistä ja seurantavaiheen aikana.

Rekisterin on oltava yleisön saatavilla ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta 28 päivänä tammikuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY[19] mukaisesti.

VII luku
Loppusäännökset

24 artikla
Mukauttaminen tekniikan kehitykseen

Tekniikan ja tieteen kehityksen edellyttämät muutokset liitteisiin I, II ja III vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 2371/2002[20] 30 artiklan 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

25 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

---

19 EYVL L 41, 14.2.2003, s. 26.
20 Ks. alaviite 11.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

Soveltaminen

(Hakija täyttää)

Tietojen tukena on aina kun mahdollista oltava viittaukset tieteelliseen kirjallisuuteen ja selvitys omakohtaisesta tietojenvaihdosta tiedemaailman edustajien ja kalastusalan asiantuntijoiden kanssa. Liian ylimalkaiset hakemukset voidaan palauttaa hakijalle lisätietojen saamiseksi, mikä viivästyttää ehdotuksen käsittelyä.

Kun hakemus koskee ehdotettua alueelta toiselle siirtämistä eikä alueelle tuomista, alueelle tuominen on tässä liitteessä korvattava alueelta toiselle siirtämisellä.

A) Tiivistelmä:

Esittäkää asiakirjasta lyhyt tiivistelmä, joka sisältää kuvauksen ehdotuksesta, kotoperäisiin lajeihin ja niiden elinympäristöihin mahdollisesti kohdistuvista vaikutuksista ja lieventävistä toimenpiteistä, joilla kotoperäisiin lajeihin kohdistuvat vaikutukset voidaan minimoida.

B) Alueelle tuominen

1) Alueelle tuotavaksi tai alueelta toiselle siirrettäväksi ehdotettavan eliön nimi (suomenkielinen ja tieteellinen nimi); ilmoittakaa suku, laji, alalaji tai alempi taksonominen luokittelu, tapauksen mukaan.

2) Kuvatkaa eliön erottavat ja muut ominaisuudet. Liittäkää mukaan tieteellinen piirros tai valokuva.

3) Kuvatkaa vesiviljelyhistoria, aluelaajennus tai muut alueelle tuomiset (jos aiheellista).

4) Kuvatkaa ehdotetun alueelle tuomisen tavoitteet ja perustelut ja antakaa selvitys siitä, miksei tavoitteita voida saavuttaa käyttämällä kotoperäistä lajia.

5) Mitä vaihtoehtoisia strategioita on harkittu ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi? Mitä vaikutuksia on vaihtoehdolla, jossa ei tehdä mitään?

6) Mille maantieteelliselle alueelle laji ehdotetaan tuotavan? Liittäkää kartta mukaan.

7) Ilmoittakaa alueelle tuotavaksi ehdotettavan eliön yksilömäärä (aluksi, myöhemmin). Voidaanko hanke jakaa useampiin eri osiin? Jos voidaan, kuinka monta eliötä sisältyy kuhunkin osaan?

8) Kuvatkaa kannan (laitos) ja geenikannan (jos tiedossa) lähde/lähteet.

C) Alueelle tuotavan lajin elinkaari – elinkaaren kaikki vaiheet

1) Kuvatkaa alkuperäinen levinneisyysalue ja alueelle tuomisten aiheuttamat levinneisyysalueen muutokset.

2) Ilmoittakaa, minne lajia on aiemmin tuotu ja kuvatkaa vastaanottaneen alueen ympäristöön kohdistuneet ekologiset vaikutukset (petoeläin, saaliseläin, kilpailija ja/tai elinympäristön rakenteelliset/toiminnalliset tekijät).

3) Mitkä tekijät rajoittavat lajia sen alkuperäisellä levinneisyysalueella?

4) Kuvatkaa fysiologinen sietokyky (vedenlaatu, lämpötila, happi ja suolapitoisuus) elinkaaren kaikissa vaiheissa (varhaiset elinkaaren vaiheet, aikuisvaihe ja lisääntymisvaihe).

5) Kuvatkaa elinkaaren kunkin vaiheen elinympäristöä koskevat mieltymykset ja sietokyky.

6) Kuvatkaa lisääntymisbiologia.

7) Kuvatkaa vaelluskäyttäytyminen.

8) Kuvatkaa elinkaaren kunkin vaiheen ravintoa koskevat mieltymykset.

9) Kuvatkaa kasvuvauhti ja elinajanodote (myös ehdotetulla tuontialueella, jos ne ovat tiedossa).

10) Kuvatkaa lajin tai kannan tunnetut taudinaiheuttajat ja loiset.

11) Kuvatkaa käyttäytymispiirteet (sosiaalinen, reviirikäyttäytyminen, aggressiivinen).

D) Vuorovaikutus kotoperäisten lajien kanssa

1) Mitkä ovat alueelle tuodun lajin selviytymis- ja asettumismahdollisuudet, jos se pääsee vapaaksi? (Kysymys koskee siirtoja avoimiin ja suljettuihin vesiviljelylaitoksiin.)

2) Mihin elinympäristöihin ehdotettavalla tuontialueella laji todennäköisesti asettuu? Menevätkö ne päällekkäin minkään vaarantuneen, uhanalaisen tai erittäin uhanalaisen lajin kanssa? Ilmoittakaa, sisältyvätkö tuontialueeseen myös siihen rajoittuvat vedet.)

3) Minkä kotoperäisten lajien kanssa ekologiset lokerot menevät päällekkäin? Onko olemassa joitakin käyttämättömiä ekologisia resursseja, joista laji voisi hyötyä?

4) Mitä alueelle tuotava eliö syö vastaanottavassa ympäristössä?

5) Aiheutuuko tästä saalistuksesta haitallisia vaikutuksia vastaanottavalle ekosysteemille?

6) Selviytyykö tuotava eliö ehdotetulla tuontialueella ja onnistuuko sen lisääntyminen siellä, vai tarvitaanko vuosittaisia istutuksia? (Kysymys koskee lajeja, joita ei ole tarkoitettu suljettuihin vesiviljelylaitoksiin.)

7) Risteytyykö tuotava eliö kotoperäisten lajien kanssa? Onko minkään kotoperäisen lajin tai kannan paikallinen sukupuuttoon häviäminen mahdollista ehdotetun alueelle

tuomisen seurauksena? Onko mahdollista, että alueelle tuotava eliö vaikuttaa jotenkin paikallisten lajien kutukäyttäytymiseen tai kutualueisiin?

8) Onko ehdotetulla alueelle tuomisella mitään vaikutuksia elinympäristöön tai vedenlaatuun?

E) Vastaanottava ympäristö ja siihen rajoittuvat vedet

1) Antakaa vastaanottavaa ympäristöä ja siihen rajoittuvia vesistöjä koskevat fyysiset tiedot, kuten vedenlämpötilan, suolapitoisuuden, sameuden, liuenneen hapen, pH:n, ravinteiden ja metallien kausittainen vaihtelu. Sopivatko mainitut parametrit yhteen alueelle tuotavan lajin sietokyvyn/mieltymysten kanssa, lisääntymiseen tarvittavat edellytykset mukaan luettuina?

2) Luetelkaa vastaanottavan vesistön lajiston koostumus (pääasialliset selkärankaiset ja selkärangattomat vesieläimet sekä kasvit).

3) Antakaa tuontialueen ja siihen rajoittuvien vesien elinympäristöä koskevat tiedot ja kertokaa kriittiset elinympäristöt. Mitkä mainituista parametreista sopivat yhteen alueelle tuotavan eliön sietokyvyn/mieltymysten kanssa? Voiko tuotava eliö vahingoittaa jotakin kuvatuista elinympäristöistä?

4) Kuvatkaa luonnolliset tai ihmisen tekemät esteet, joiden pitäisi estää tuodun eliön siirtyminen ympäröiviin vesiin.

F) Seuranta

Kuvatkaa tuotavaksi ehdotetun lajin selviytymisen seurannan arvioimiseksi tehdyt suunnitelmat ja se, miten kotoperäisiin lajeihin ja niiden elinympäristöihin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia arvioidaan.

G) Hallinnointisuunnitelma

1) Kuvatkaa ehdotetun alueelle tuomisen hallinnointisuunnitelma. Siinä on annettava ainakin seuraavat tiedot:

   a) toimenpiteet, joilla varmistetaan, ettei kuljetuksessa tule mukana muita lajeja (muita kuin siirrettäviä lajeja);

   b) kenellä on oikeus käyttää ehdotettua eliötä ja millä ehdoilla ja edellytyksillä;

   c) sovelletaanko ehdotettuun alueelle tuomiseen esikaupallista vaihetta;

   d) ehdotuksen laadunvarmistussuunnitelman kuvaus; ja

   e) muut täytettävät lakisääteiset vaatimukset.

2) Kuvatkaa kemialliset, biofyysiset ja hallinnolliset toimenpiteet, joita toteutetaan eliön ja muiden kuin kohdelajien muihin kuin vastaanottajiksi tarkoitettuihin ekosysteemeihin tahattomasti tapahtuvan pääsyn ja asettumisen estämiseksi. Antakaa yksityiskohtaiset tiedot vesilähteestä, jäteveden määränpäästä, jäteveden käsittelystä,

sadevesiviemäreiden läheisyydestä, petoeläinvalvonnasta, laitoksen turvallisuudesta ja toimenpiteistä vapaaksi pääsyn estämiseksi, jos se on tarpeen.

3) Kuvatkaa valmiussuunnitelmat, joita noudatetaan, jos eliö päästetään vapaaksi tahattomasti, vahingossa tai luvatta kasvatuslaitoksesta taikka hautomosta tai jos eliö päästämisen jälkeen tahattomasti tai odottamatta laajentaa levinneisyysaluettaan.

4) Jos ehdotuksen on tarkoitus johtaa kalastukseen, antakaa kalastustavoitetta koskevat tiedot. Kuka hyötyisi tällaisesta kalastuksesta? Antakaa yksityiskohtaiset tiedot hoitosuunnitelmasta ja liittäkää siihen tarvittaessa tiedot niiden lajien hoitosuunnitelmien muutoksista, joihin ehdotettu laji vaikuttaa.

H) Yritystiedot

1) Antakaa omistajan ja/tai yrityksen nimi, vesiviljelyluvan numero ja elinkeinoluvan numero (jos on) tai valtion viraston taikka laitoksen nimi, yhteyshenkilön nimi, puhelinnumero, faksinumero ja sähköpostiosoite.

2) Antakaa tiedot ehdotetun hankkeen taloudellisesta elinkelpoisuudesta.

I) Viitetiedot

1) Antakaa yksityiskohtainen lähdeluettelo kaikista julkaisuista, joihin hakemusta valmisteltaessa on viitattu.

2) Laatikaa luettelo, joka sisältää käytettyjen tieteellisten ja kalatalousalan asiantuntijoiden nimet ja osoitteet.

LIITE II

Ympäristöriskien arvioinnissa käytettävät menettelyt ja vähimmäisvaatimukset

Vesieliöiden alueelle tuomiseen tai alueelta toiselle siirtämiseen liittyvien riskien arvioinnissa on tarpeen arvioida todennäköisyys, jolla eliöt asettuvat alueelle ja tämän asettumisen seuraukset.

Prosessissa käsitellään tärkeimpiä ympäristötekijöitä. Se tarjoaa vakiomenettelyn, jonka avulla voidaan arvioida sekä geneettisten ja ekologisten vaikutusten riskit että riski jonkin muun, ehdotetun vastaanottavan vesistön kotoperäisiin lajeihin vaikuttavan lajin siirtämisestä siirrettävän lajin mukana.

Tutkintavaiheen aikana painopiste ei ole arvioinnissa vaan yksityiskohtaisissa biologisissa ja muissa asiaa koskevissa tiedoissa, joihin arviointi perustuu. Jos asia on tieteellisesti epävarma, olisi sovellettava varovaisuusperiaatetta.

Kun hakemus koskee ehdotettua alueelta toiselle siirtämistä, alueelle tuominen on tässä liitteessä korvattava alueelta toiselle siirtämisellä.

1 OSA – EKOLOGISTEN JA GENEETTISTEN RISKIEN ARVIOINTIMENETTELY

Vaihe 1: Asettumisen ja aiotun tuontialueen ulkopuolelle leviämisen todennäköisyys

Tapahtuma	**Todennäköisyys (S, K, P)[1]**	**Varmuus (EV, KV, KE, EE)[2]**	**Arviointia tukevat huomautukset[4]**
Alueelle tuotu tai alueelta toiselle siirretty laji pääsee suljetusta vesiviljelyjärjestelmästä ympäristöön.			
Alueelle tuotu tai alueelta toiselle siirretty, vapaaksi päässyt tai päästetty laji onnistuu asettumaan ja ylläpitämään populaationsa aiotulla tuontialueella vesiviljelylaitoksen valvonnan ulottumattomissa.			
Alueelle tuotu tai alueelta toiselle siirretty, vapaaksi päässyt tai päästetty laji leviää aiotun tuontialueen ulkopuolelle.			
Lopullinen arvio[3]			

(1) S = suuri, K = keskisuuri, P = pieni.

(2) EV = erittäin varma, KV = kohtalaisen varma, KE = kohtalaisen epävarma, EE = erittäin epävarma.

(3) **Asettumisen ja leviämisen todennäköisyyttä** koskevaksi lopulliseksi arvoksi annetaan pienimmän arvion saaneen osatekijän saama arvo (esimerkiksi edellä olevien osatekijöiden saamat arviot **suuri** ja **pieni** antavat lopulliseksi arvioksi **pienen**). Kummankin tapahtumanhan – todennäköisyyden, että eliö onnistuu asettumaan ja ylläpitämään populaationsa aiotulla tuontialueella (olipa kyse rajatusta alueesta, kuten laitoksesta, tai luonnollisesta elinympäristöstä) ja todennäköisyyden, että laji leviää aiotun tuontialueen ulkopuolelle (arvioituna siten kuin edellä on esitetty) – on toteuduttava, jotta asettuminen aiotun tuontialueen ulkopuolelle toteutuisi.

Varmuustasoa koskevaksi lopulliseksi arvioksi annetaan **alhaisimman** varmuustason saaneen osatekijän saama arvo (esimerkiksi arviot **erittäin varma** ja **kohtalaisen varma** antavat lopulliseksi arvioksi **kohtalaisen varman**).

(4) Arviointiohjeet löytyvät ICESin toimintaohjeiden lisäyksistä A ja B.

Vaihe 2: Asettumisen ja leviämisen seuraukset

Tapahtuma	**Todennäköisyys (S, K, P)**	**Varmuus (EV, KV, KE, EE)**	**Arviointia tukevat huomautukset[2]**
Geneettinen sekoittuminen paikallisten populaatioiden kanssa johtaa geneettisen monimuotoisuuden vähenemiseen.			
Kilpailu (ravinto, tila) kotoperäisten populaatioiden kanssa tai niihin kohdistuva saalistus johtaa niiden katoamiseen.			
Muut ei-toivotut ekologiset tapahtumat			
Jotkin edellä mainituista tapahtumista jatkuvat myös alueelle tuodun lajin poistamisen jälkeen.			
Lopullinen arvio[1]			

(1) Asettumisen ja leviämisen seurauksia koskevaksi lopulliseksi arvioksi annetaan suurimman arvion saaneen osatekijän (yksittäinen todennäköisyys) saama arvo ja varmuustasoa koskevaksi lopulliseksi arvioksi annetaan alhaisimman varmuustason saaneen osatekijän saama arvo.

(2) Arviointiohjeet löytyvät ICESin toimintaohjeiden lisäyksistä A ja B.

Vaihe 3: Tulokaslajeihin ja paikallisesti esiintymättömiin lajeihin liittyvä riskimahdollisuus

Annetaan yksi arvo, joka perustuu vaiheissa 1 ja 2 tehtyihin arvioihin.

Osatekijä	**Riskimahdollisuus (S, K, P)**	**Varmuus (EV, KV, KE, EE)**	**Arviointia tukevat huomautukset[2]**
Asettuminen ja leviäminen (vaihe 1)			
Ekologiset seuraukset (vaihe 2)			
Riskimahdollisuutta koskeva lopullinen kokonaisarvio[1]			

(1) Riskimahdollisuuden lopulliselle luokitukselle annetaan arvioiduista todennäköisyyksistä suuremman arvo, jos todennäköisyysarvioiden välinen ero ei ole yhtä luokkaa suurempi (eli jos asettumisen ja leviämisen riski on suuri ja ekologisten seurausten riski on keskisuuri, lopulliseksi arvioksi tulee näistä todennäköisyyksistä suuremman arvo, joka on suuri.) Jos todennäköisyysarvioiden välinen ero on yhtä luokkaa suurempi (eli arviot ovat suuri ja pieni), lopulliseksi arvoksi tulee keskisuuri.

(2) Arviointiohjeet löytyvät ICESin toimintaohjeiden lisäyksistä A ja B.

Arvioinnin tulos olisi esitettävä seuraavasti:

Suuri = Alueelle tuominen aiheuttaa suurta huolta (tarvitaan merkittäviä lieventäviä toimenpiteitä). Suositellaan ehdotuksen hylkäämistä, ellei riskiä voida lieventävien toimenpiteiden avulla vähentää pieneksi.

Keskisuuri = Alueelle tuominen aiheuttaa kohtalaista huolta. Suositellaan ehdotuksen hylkäämistä, ellei riskiä voida lieventävien toimenpiteiden avulla vähentää pieneksi.

Pieni = Alueelle tuomisen aiheuttama huoli on vähäinen. Suositellaan ehdotuksen hyväksymistä. Lieventäviä toimenpiteitä ei tarvita.

Ehdotus voidaan hyväksyä sellaisenaan (ilman vaatimusta lieventäviksi toimenpiteiksi) vain, jos riskimahdollisuutta koskeva lopullinen kokonaisarvio on pieni ja jos kokonaisriskin kokonaisvarmuudeksi on arvioitu erittäin varma tai kohtalaisen varma.

Jos ensimmäisen arvioinnin tuloksena kokonaisriskiksi on saatu suuri tai keskisuuri, hakemukseen on sisällytettävä leviämisen estämistä tai riskin lieventämistä koskevat ehdotukset, joille tehdään sitten riskianalyysi. Kokonaisriskin lopulliseksi arvioksi on saatava pieni siten, että varmuutta koskeva arvio on erittäin varma tai kohtalaisen varma. Näiden lisävaiheiden kuvauksista ja leviämisen estämistä tai riskin lieventämistä koskevien yksityiskohtaisista määrittelyistä tulee erottamaton osa riskien arviointia.

2 OSA – MUITA KUIN SIIRRETTÄVÄÄ LAJIA KOSKEVA ARVIOINTIMENETTELY

Vaihe 1: Muiden kuin siirrettävän lajin asettumisen ja aiotun tuontialueen ulkopuolelle leviämisen todennäköisyys

Tapahtuma	**Todennäköisyys (S, K, P)**	**Varmuus (EV, KV, KE, EE)**	**Arviointia tukevat huomautukset[2]**
Muu kuin siirrettävä laji tulee alueelle vesieliön alueelle tuomisen tai alueelta toiselle siirtämisen seurauksena.			
Alueelle tuotu muu kuin siirrettävä laji löytää potentiaalisia elinympäristöjä tai isäntäeliöitä.			
Lopullinen arvio[1]			

(1) Todennäköisyyttä koskevaksi lopulliseksi arvioksi annetaan pienimmän riskiarvion saaneen osatekijän saama arvo ja varmuustasoa koskevaksi lopulliseksi arvioksi samoin alhaisimman varmuustason saaneen osatekijän saama arvo.

(2) Arviointiohjeet löytyvät ICESin toimintaohjeiden lisäyksistä A ja B.

Vaihe 2: Muiden kuin siirrettävän lajin asettumisen ja leviämisen seuraukset

Tapahtuma	**Todennäköisyys (S, K, P)**	**Varmuus (EV, KV, KE, EE)**	**Arviointia tukevat huomautukset[2]**
Muut kuin siirrettävät lajit kilpailevat kotoperäisten populaatioiden kanssa tai saalistavat niitä, mikä johtaa niiden katoamiseen.			
Muiden kuin siirrettävän lajin geneettinen sekoittuminen paikallisten populaatioiden kanssa johtaa geneettisen monimuotoisuuden vähenemiseen.			
Muut ei-toivotut ekologiset tai patologiset tapahtumat			
Jotkin edellä mainituista tapahtumista jatkuvat myös muun kuin siirretyn lajin poistamisen jälkeen.			
Lopullinen arvio[1]			

(1) Seurauksia koskevaksi lopulliseksi arvioksi annetaan suurimman riskiarvion saaneen osatekijän saama arvo ja varmuustasoa koskevaksi lopulliseksi arvioksi alhaisimman varmuustason saaneen osatekijän saama arvo.

(2) Arviointiohjeet löytyvät ICESin toimintaohjeiden lisäyksistä A ja B.

Vaihe 3: Muihin kuin siirrettäviin lajeihin liittyvä riskimahdollisuus

Annetaan yksi arvo, joka perustuu vaiheissa 1 ja 2 tehtyihin arvioihin.

Osatekijä	**Riskimahdollisuus (S, K, P)**	**Varmuus (EV, KV, KE, EE)**	**Arviointia tukevat huomautukset(2)**
Asettuminen ja leviäminen (vaihe 1)			
Ekologiset seuraukset (vaihe 2)			
Lopullinen arvio(1)			

(1) Riskimahdollisuutta koskevaksi lopulliseksi arvioksi annetaan pienimmän riskiarvion saaneen osatekijän saama arvo ja varmuustasoa koskevaksi lopulliseksi arvioksi samoin alhaisimman varmuustason saaneen osatekijän saama arvo.

(2) Arviointiohjeet löytyvät ICESin toimintaohjeiden lisäyksistä A ja B.

Tulokaslajeihin liittyvää riskimahdollisuutta koskevaan arviointiin (1 osa) sovellettavia edellytyksiä sovelletaan soveltuvin osin muihin kuin siirrettäviin lajeihin liittyviin riskimahdollisuuksiin (2 osa), myös leviämisen estämistoimenpiteitä ja riskiä lieventäviä toimenpiteitä koskevaa velvollisuutta.

3 OSA – YMPÄRISTÖRISKIEN KOKONAISARVIOINTI – TIIVISTELMÄ

- Hakemuksen historia, tausta ja perustelut
- Tiivistelmä riskienarviointitiedoista
- Tiivistelmä ekologisten ja geneettisten riskien arvioinnista
- Tiivistelmä muiden kuin siirrettävien lajien riskien arvioinnista
- Huomautuksia
- Riskiä lieventävät toimenpiteet
- Eliöön kokonaisuudessaan liittyviä riskimahdollisuuksia koskeva päätelmä
- Lausunto toimivaltaiselle viranomaiselle

LIITE III

Karanteeni

Karanteeni on keino, jonka avulla elävät eläimet ja kasvit ja kaikki niihin liittyvät eliöt pidetään täysin eristettyinä ympäristöstä, jotta estettäisiin luonnon ja viljeltyihin lajeihin kohdistuvat vaikutukset ja luonnon ekosysteemien ei-toivotut muutokset.

Tulokaslajit ja paikallisesti esiintymättömät lajit on pidettävä karanteenissa riittävän pitkään, jotta kaikki muut kuin siirrettävät lajit voitaisiin havaita ja jotta voitaisiin todeta, ettei patogeenejä tai sairauksia ole. Laitos on rakennettava sen sijaintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen määräysten mukaisesti. Laitoksen hyväksynnästä vastaa mainittu viranomainen. Karanteenin kesto on mainittava luvassa. Jos laitos ei sijaitse vastaanottavassa jäsenvaltiossa, laitoksesta vastaavan neuvoa-antavan komitean ja vastaanottavan jäsenvaltion neuvoa-antavan komitean on sovittava kestosta.

Toimijoiden on hoidettava karanteenilaitosta seuraavien edellytysten mukaisesti. Lisäksi toimijalla on oltava laadunvarmistusohjelma ja toimintaohjeet.

Kun hakemus koskee ehdotettua alueelta toiselle siirtämistä, alueelle tuominen on tässä liitteessä korvattava alueelta toiselle siirtämisellä.

Jätevesien käsittely ja jätehuolto

Kaikki laitoksessa syntyvät jätevedet ja jätteet on käsiteltävä tavalla, jolla tuhotaan todella kaikki siirrettävän lajin ja siihen liittyvien lajien eliöt. Jatkuvan toiminnan varmistamiseksi ja leviämisen täydelliseksi estämiseksi karanteenin jätevesien käsittelyjärjestelmä on varustettava varajärjestelmillä toimintahäiriöiden varalta.

Käsitellyissä jätevesissä ja muissa jätteissä voi olla ympäristölle haitallisia aineita (esim. kiinnittymisenestoaineita), ja niistä on huolehdittava siten, että ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Jätevesien ja kiinteiden jätteiden käsittelyn yksityiskohdat on valmisteltava ja on laadittava luettelo käsittelystä vastaavista henkilöistä sekä aikataulu. Järjestelmää on seurattava sen tehokkaan toiminnan varmistamiseksi ja mahdollisten toimintahäiriöiden havaitsemiseksi varhaisessa vaiheessa.

Fyysinen erottaminen

Siirretyt eliöt on leviämisen estämiseksi pidettävä erillään muista eliöistä. Tätä ei sovelleta sentinellilajeihin, joiden erityistehtävänä on testata tuodun lajin vaikutuksia. Lintujen, muiden eläinten, taudinaiheuttajien ja epäpuhtauksien pääsy on estettävä.

Henkilöstö

Laitokseen pääsy on rajoitettava koulutettuun, kulkuluvan saaneeseen henkilöstöön. Jalkineet ja kädet on desinfioitava ennen laitoksesta poistumista ja samoin kaikki laitoksessa käytetyt materiaalit ennen niiden laitoksesta poistamista (ks. jäljempänä).

Varusteet

Vastaanotettaessa kaikki kehitysvaiheet, säiliöt, vesi, kuljetuskontit ja varusteet, jotka ovat olleet kosketuksissa alueelle tuodun lajin kanssa, kuljetusvälineet mukaan luettuina, on käsiteltävä siten, että varmistetaan, ettei lajia tai siihen liittyvää muuta kuin siirrettävää lajia pääse vapaaksi laitoksesta. Kuljetus- ja pakkausmateriaali on desinfioitava tai poltettava, jos kyseisen materiaalin polttaminen on sallittua.

Kuolleet eliöt ja niiden hävittäminen

Kuolleista eliöistä on pidettävä kirjaa päivittäin, ja tämän kirjanpidon on oltava käytettävissä toimivaltaisen viranomaisen tekemiä tarkastuksia varten. Kaikki kuolleet eliöt on säilytettävä laitoksessa. Kuolleita eliöitä, niiden kudoksia tai kuoria ei saa heittää pois ilman täydellisen desinfioinnin takaavaa hyväksyttyä käsittelyä. Kuumennuskäsittelyä esim. autoklaavissa tai kemiallista sterilointia voidaan käyttää.

Kuolemantapauksista on raportoitava toimivaltaiselle viranomaiselle, ja jäsenvaltion on tutkittava kuolinsyy kohtuullisessa ajassa. Kuolleet eliöt on varastoitava, kuljetettava ja hävitettävä muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 1774/2002[21] mukaisesti.

Tarkastus ja testaus

Muita kuin siirrettäviä lajeja koskevia tarkastuksia on tehtävä säännöllisesti. Jos eliössä havaitaan tällainen laji tai aiemmin havaitsematon sairaus taikka loinen, on toteutettava tilanteen hallitsemiseksi tarvittavat toimet. Näihin toimiin voi sisältyä eliöiden hävittäminen ja laitoksen desinfioiminen.

Kesto

Karanteenin vaadittava kesto vaihtelee kyseisen organismin, kyseessä olevien muiden kuin siirrettävien lajien kausiluonteisuuden ja kasvatusolojen mukaan.

Tietojen kirjaaminen

Karanteenilaitoksen on pidettävä täsmällisesti kirjaa seuraavista seikoista:

- henkilöstön saapumis- ja poistumisajat,
- kuolemantapausten määrä ja kuolleiden eliöiden varastointi- ja hävittämismenetelmä,
- laitokseen tulevan veden ja jäteveden käsittely,
- asiantuntijoille muiden kuin siirrettävien lajien toteamiseksi toimitetut näytteet,
- kaikki karanteenin toimintaan vaikuttavat epätavalliset tapahtumat (sähkökatkokset, rakennuksen vauriot, vaikeat sääolot jne.).

[21] EYVL L 273, 10.10.2002, s. 1.

Desinfiointi

Käytettävien desinfiointiaineiden pitoisuuksien on oltava riittävän vahvoja ja desinfiointiajan riittävän pitkä tappamaan haitalliset eliöt. Karanteenilaitoksen desinfioinnissa käytettävien desinfiointiaineiden ja niiden pitoisuuksien on oltava riittävän vahvoja meriveden ja makean veden täydelliseen desinfiointiin. Samanlaisia pitoisuuksia on käytettävä laitoksen tavanomaiseen desinfiointiin. Suosituksena on, että kaikki desinfiointiaineet neutraloidaan ennen kuin ne päästetään ympäristöön, ja merivettä käyttävien laitosten on käsiteltävä kemiallisen desinfioinnin aikana syntyneet oksidanttijäämät. Hätätilanteen varalta, jos esimerkiksi havaitaan tuotu loinen tai taudinaiheuttaja, laitoksessa on oltava riittävästi desinfiointiainetta koko laitoksen desinfioimiseen.